

Sygn. akt II K 672/17

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 września 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Lucyna Brzoskowska,

Protokolant: st. sekr. sąd. Agnieszka Klimek

Prokurator: nieobecny,

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20 września 2017 r. sprawy:

J. L., syna W. i K. z domu K., urodzonego (...) w G.,

skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w (...) z dnia 10-03-2003 r. w sprawie o sygn. akt V K 36/03 na karę 12 miesięcy ograniczenia wolności,
2. Sądu Rejonowego w (...) z dnia 08-07-2003 r. w sprawie o sygn. akt II K 294/03 na karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności – odbyta w całości,
3. Sądu Rejonowego w (...) z dnia 04-08-2003 r. w sprawie o sygn. akt II K 1057/02 na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności – odbyta w całości,
4. Sądu Rejonowego w (...) z dnia 18-11-2003 r. w sprawie o sygn. akt II K 438/03 na karę łączną 2 lat pozbawienia wolności – odbyta w całości,
5. Sądu Rejonowego w (...) z dnia 22-09-2004 r. w sprawie o sygn. akt II K 133/04 na karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,
6. wyrok łączny Sądu Rejonowego w (...) z dnia 15-09-2005 r. w sprawie o sygn. akt II K 149/05 na karę łączną 3 lat pozbawienia wolności – obejmującego kary z wyroków IIK 358/01, IIK 438/03, IIK 1057/02,
7. Sądu Rejonowego w (...) z dnia 14-03-2017 r. w sprawie o sygn. akt II K 122/17 na karę 1 roku pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

orzeka

I. na podstawie art. 85 § 1 i § 2 kk, art. 85a k.k., art. 86 § 1 i § 4 k.k., art. 87 §1 k.k., art. 89 § 1 a contrario i § 1b k.k. w zw. z art. 569 § 1 kpk łączy:

- a) karę 12 miesięcy ograniczenia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w (...) z dnia 10-03-2003r. w sprawie o sygn. akt V K 36/03,
- b) karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w (...) z dnia 22-09-2004 r. w sprawie o sygn. akt II K 133/04,
- c) karę łączną 3 lat pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w (...) z dnia 15-09-2005r. w sprawie o sygn. akt II K 149/05,

d) karę 1 roku pozbawienia wolności – Sądu Rejonowego w (...) z dnia 14-03-2017 r. w sprawie o sygn. akt II K 122/17 z warunkowym zawieszeniem jej wykonania,

i wymierza karę łączną 4 (czterech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 577 kpk na poczet orzeczonej kary łącznej z pkt I zalicza okres odbywania kary pozbawienia wolności w sprawie IIK 149/03 od 11-01-2017r oraz okresy zaliczone na poczet kary: od 28-07-2003r do 30-07-2003r, od 10-09-2003r do 18-11-2003r, od 30-03-2004r do 16-05-2005r, w sprawie IIK 133/04 od 03-09-2006r do 25-01-2008r,

III. na podstawie art. 576 § 1 kpk pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach, a nie objęte wyrokiem łącznym pozostawia do odrębnego wykonania;

IV. na podstawie art. 624 § 1 kpk zwalnia skazanego z kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa w całości.

sygn. akt IIK 672/17

UZASADNIENIE

J. L. został skazany następującymi prawomocnymi podlegającymi wykonaniu wyrokami:

skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w (...) z dnia 10-03-2003 r. w sprawie o sygn. akt V K 36/03 na karę 12 miesięcy ograniczenia wolności,
2. Sądu Rejonowego w (...) z dnia 08-07-2003 r. w sprawie o sygn. akt II K 294/03 na karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności – odbyta w całości,
3. Sądu Rejonowego w (...) z dnia 04-08-2003 r. w sprawie o sygn. akt II K 1057/02 na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności – obyta w całości,
4. Sądu Rejonowego w(...) z dnia 18-11-2003 r. w sprawie o sygn. akt II K 438/03 na karę łączną 2 lat pozbawienia wolności – obyta w całości,
5. Sądu Rejonowego w (...) z dnia 22-09-2004 r. w sprawie o sygn. akt II K 133/04 na karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,
6. wyrok łączny Sądu Rejonowego w (...) z dnia 15-09-2005 r. w sprawie o sygn. akt II K 149/05 na karę łączną 3 lat pozbawienia wolności – obejmującego kary z wyroków IIK 358/01, IIK 438/03, IIK 1057/02,
7. Sądu Rejonowego w(...) z dnia 14-03-2017 r. w sprawie o sygn. akt II K 122/17 na karę 1 roku pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

(dowód: opinia 20-21, k.56-56v, informacja o pobytach i orzeczeniach k.22-28, k.57-59v, karta karna k.30-30v, k.61-61v, odpis wyroku k.34-34v, k.36-36v, k.37, k.38-39)

Z opinii o skazanym wynika m.in.:

Z informacji zawartych w wywiadzie kuratorskim wynika, że skazany przez ostatnie 10 lat przebywał w H., gdzie pracował zarobkowo. Z informacji nadesłanych od policji wynika, że w miejscu zamieszkania posiadał pozytywną opinię, stosował się do zasad współżycia społecznego.

Skazany w warunkach izolacji penitencjarnej przebywa od 12 stycznia 2017 roku. Podczas pobytu w/w w warunkach izolacji penitencjarnej zachowanie oceniane jest jako właściwe, stopień samodyscypliny jest określany jako właściwy,

nie sprawia problemów natury wychowawczej, był 2 razy nagradzany regulaminowo, nie był karany dyscyplinarnie, nie deklaruje przynależności do podkultury przestępczej, nie zauważono zachowań agresywnych czy też autoagresywnych, nie stosowano wobec w/w środków przymusu bezpośredniego, obecnie nie pracuje, nie ma stwierdzonych uzależnień, uczestniczy w zajęciach, kursach. Skazany jest krytyczny względem popełnionych przestępstw.

(dowód: opinia o skazanym k.57v)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 568a § 1 k.p.k., który to został dodany do ustawy Kodeks Postępowania Karnego przez ustawę z dnia 20 lutego 2015r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 396) o zmianie ustawy – Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw - Sąd orzeka karę łączną bądź w wyroku skazującym, bądź w wyroku łącznym.

Jak zaś stanowi znowelizowany przez tą samą ustawę § 1 art. 569 k.p.k., jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby, która prawomocnie skazano lub wobec której orzeczono karę łączną wyrokami różnych sądów, właściwy do wydania wyroku jest sąd, który wydał ostatni wyrok skazujący lub łączny w pierwszej instancji, orzekający kary podlegające łączeniu.

Wobec faktu, że w/w ostatnie skazanie nastąpiło na mocy wyroku wydanego po dniu 1 lipca 2017r., w przedmiotowej sprawie zastosowanie miały przepisy obowiązujące po 1 lipca 2015r. ze zmianami wynikającymi z powołanej ustawy z dnia 11 marca 2016r.

Jak wyraźnie stanowi art. 85 § 1 k.k. w sytuacji, w której sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, zachodzi konieczność orzeczenia kary łącznej. Sformułowanie "sąd orzeka karę łączną" w sposób niepozostawiający wątpliwości wskazuje, że zastosowanie omawianej instytucji jest obligatoryjne oraz, że jest to nakaz skierowany wyłącznie do sądu. Nadto jak stanowi art. 85 § 2 podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89, w całości lub w części kary lub kary łączne, za przestępstwa o których mowa w § 1. Jednocześnie Sąd badał, czy zachodzą warunki z art. 85§3 i §3a k.k.

W postępowaniu o wydanie wyroku łącznego należało zatem zbadać, czy w/w popełnił dwa lub więcej przestępstw i czy wymierzono za nie kary tego samego rodzaju, bądź inne które mogą być połączone, i czy kary te podlegają wykonaniu w całości lub w części.

W przedmiotowej sprawie warunki do orzeczenia kary łącznej spełniają kary wymierzone skazanemu wyrokami w sprawach 1 oraz 5-7 opisane jw. Wszystkie bowiem kary orzeczone wymienionymi wyrokami są karami tego rodzaju, iż podlegają łączeniu – tj. karami pozbawienia wolności i ograniczenia wolności i nie zostały odbyte.

Mając na względzie powyższe ustalenia należało z kolei zdecydować o wymiarze nowej kary łącznej. Zasady jej kształtowania zostały określone w art. 86 § 1, 3 i 4 kk i dodanym nowelą powołaną w pierwszej części wyroku - przepisem art. 85a kk. Zgodnie z pierwszym z powołanych przepisów Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 20 lat pozbawienia wolności; karę pozbawienia wolności wymierza się w miesiącach i latach. Zgodnie zaś z treścią art. 87§1 k.k. w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności i ograniczenia wolności sąd wymierza karę łączną pozbawienia wolności, przyjmując, że miesiąc ograniczenia wolności równa się 15 dniom pozbawienia wolności. Ponadto w myśl przepisu art. 89§1bk.k. Sąd orzeka karę łączną pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, przyjmując, że miesiąc kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania równa się 15 dniom kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

Wydając wyrok łączny, Sąd może się kierować jedną z trzech zasad:

a/ kumulacji - orzeczona kara jest sumą kar jednostkowych,

b/ absorpcji - wymierza się karę w granicach najsurowszej z podlegających połączeniu kar jednostkowych/,

c/ asperacji - częściowej absorpcji.

Zarówno w doktrynie prawa karnego, jak i w orzecznictwie Sądu Najwyższego ukształtowało się stanowisko, że prymat w zakresie wymiaru kary łącznej winna mieć zasada tzw. asperacji – t. j. wymierzanie kary łącznej powyżej najwyższej z kar wymierzonych, a poniżej sumy kar.

Wskazuje się również, że kara łączna nie może pogarszać sytuacji skazanego, nie może jednak stanowić zbyt znacznej premii – płynącej z faktu popełnienia większej liczby przestępstw.

Podkreśla się również, że „Wymiar kary łącznej powinien uwzględniać potrzeby prewencji generalnej i indywidualnej. Nie podlega ponownej ocenie kwestia zawinienia i stopnia społecznej szkodliwości poszczególnych popełnionych przez sprawcę przestępstw. Wielość popełnionych przez sprawcę przestępstw wpływa na ocenę społecznego niebezpieczeństwa sprawy będąc jego istotnym czynnikiem prognostycznym [K. Buchała, Wymiar kary łącznej, PiP 1972, nr 1, S. 55 i nast.; M. Szewczyk, Kara łączna w polskim prawie karnym, s.78 i nast.].” (P. Hofmański i L. Paprzycki w komentarzu do art.86 k.k.-Lex Polonica Maxima)

W doktrynie podnosi się, że kara łączna powinna być postrzegana jako swoiste podsumowanie działalności przestępczej sprawcy (tak P. Kardas, [w:] A. Zoll (red.), Kodeks karny, s. 926), tym samym jej surowość powinna wzrastać wraz z liczbą popełnionych przez sprawcę przestępstw. Stanowi to wyraz potępienia w stosunku do postępowania sprawcy, jak również nieopłacalności przestępczej działalności (zob. M. Szewczyk, Glosa do uchw. SN z 20.1.2005 r., I KZP 30/04, OSP 2005, Nr 9, poz. 102; zob. także wyr. SA w Warszawie z 12.7.2000 r., II AKA 171/00, OSA 2001, Nr 2, poz. 5; wyr. SA w Łodzi z 20.9.2001 r., II AKA 154/01, KZS 2002, Nr 12, poz. 70).

Sąd wymierzając karę łączną, jest zobowiązany wziąć pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a więc takiego oddziaływania na sprawcę, aby ten nie naruszał w przyszłości porządku prawnego. Jednocześnie reakcja karna skupiając się na sprawcy, musi być efektywna, tj. niedopuszczalne jest orzekanie kar, które będą przez sprawcę trywializowane, czy wręcz wkalkulowane w "koszty" przestępstwa. Dyrektywa prewencji indywidualnej ma zatem dwa podstawowe cele, tj. zapobiegać popełnianiu przestępstw oraz wychować sprawcę.

Pierwszy z nich może być osiągnięty przez indywidualne odstraszenie oraz uniemożliwienie popełniania przestępstw, drugi przez resocjalizację. W przypadku orzekania kary łącznej, pozytywny aspekt dyrektywy prewencji generalnej będzie natomiast realizowany w pierwszej kolejności przez utwierdzenie w świadomości społecznej przekonania o egzekwowaniu prawa oraz akceptacji orzeczonej kary jako sprawiedliwej, stanowiącej podsumowanie przestępczej działalności skazanego (por. J. Wojciechowska, [w:] G. Rejman (red.), Kodeks karny, s. 921).

Na tle realiów niniejszej sprawy Sąd uznał, że celowym jest zastosowanie tzw. zasady asperacji, co wyraża się w wymierzeniu kary w wysokości poniżej sumy kar podlegających łączeniu.

Podkreślić należy, że skazany dopuścił się czynów o znacznym stopniu społecznej szkodliwości. Za taką oceną przemawiają kwalifikacje prawne przypisanych mu przestępstw, ich ilość oraz orzeczone kary. Jednocześnie Sąd brał pod uwagę, że większość wyroków zapadła ponad 10 lat temu. Zaś kara z ostatniego wyroku została orzeczona z warunkowym zwieszeniem jej wykonania.

Jednakże należało uznać, że zastosowanie zasady absorpcji jest nieuzasadnione i byłoby niezrozumiałe, także z uwagi na cele ogólnoprewencyjne, jakie kara kryminalna winna spełniać.

Okoliczności podane w opinii z AŚ w O. miały duży wpływ na ocenę skazanego i na wymiar kary łącznej w wyroku łącznym.

Wobec powyższego Sąd uznał, że wymierzona kara łączna będzie adekwatna do ilości i wagi popełnionych przestępstw, jak również ma na uwadze postawę skazanego przed i po ich popełnieniu.

Ważąc zatem powyższe okoliczności Sąd uznał, że kara łączna pozbawienia wolności w wymierzonym wymiarze będzie karą odpowiednią z punktu zasad wyrażonych w nowym przepisie art. 85a kodeksu karnego, która spełni cele zarówno prewencji indywidualnej, jak i generalnej.

Sąd pozostawił do odrębnego wykonania pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach, a nie objęte niniejszym wyrokiem, zaś w pozostałym zakresie postępowanie umorzył.

Zaliczono na poczet orzeczonej w pkt I wyroku kary łącznej pozbawienia wolności okres wykonywania kary.

Sąd w oparciu o art.624§1 k.p.k. zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych uwzględniając jego aktualną sytuację materialną i finansową.